

STANDARD SIST EN 643:2014 V SLOVENSKEM JEZIKU

SIST EN 643:2014 IN SLOVENIAN LANGUAGE

SIST/TC VPK in ICP

In February 2015, members of the Technical Committee for Pulp, Paper, Paperboard and Products at the Slovenian Institute for Standardisation - SIST/TC VPK (<http://www.sist.si>) reviewed, coordinated and confirmed with consensus the Slovenian version of the SIST EN 643:2014 standard: *Papir, karton in lepenka – Seznam evropskih standardnih vrst papirja, kartona in lepenke za recikliranje (Paper and board – European list of standard grades of paper and board for recycling)*. After proofreading and a final confirmation, the publication of the standard SIST EN 643:2014 in Slovenian language is to follow in June.

Člani Tehničnega odbora za vlaknine, papir, karton in izdelke pri Slovenskem inštitutu za standardizacijo – SIST/TC VPK (<http://www.sist.si>) smo februarja 2015 pregledali, uskladili in s konsenzom potrdili prevod standarda SIST EN 643:2014: Papir, karton in lepenka – Seznam evropskih standardnih vrst papirja, kartona in lepenke za recikliranje (Paper and board – European list of standard grades of paper and board for recycling). Po lekturi, korekturah in končni potrditvi bo do meseca junija sledila objava standarda SIST EN 643:2014 v slovenskem jeziku. Prevod standarda, ki ga je pripravila dr. Marjeta Črnič, je financiral ICP v okviru projekta EcoPaperLoop.

SIST EN 643:2014: Papir, karton in lepenka – Seznam evropskih standardnih vrst papirja, kartona in lepenke za recikliranje (Paper and board – European list of standard grades of paper and

board for recycling) je pripravil Tehnični odbor CEN/TC 172 »Vlaknine, papir, karton in lepenka (Pulp, paper and board)« v okviru administracije, ki jo vodi DIN. Pri pripravi so sodelovale evropske institucije: CEPI, Združenje evropske papirne industrije (Confederation of European Paper Industries); ERPA, Evropsko združenje za predelavo papirja (European Recovered Paper Association) in FEAD, Evropska zveza za ravnanje z odpadki in dejavnosti varovanja okolja (European Federation of Waste Management and Environmental service).

Seznam evropskih standardnih vrst papirja, kartona in lepenke za recikliranje je namenjen za uporabo strokovnjakom v industriji, organizacijam in posameznikom, ki sodelujejo na področju recikliranja papirja. Namenjen je za pomoč pri postopkih nakupa in prodaje te vrste surovine, ki je namenjena recikliranju v proizvodnji papirja, kartona in lepenke, brez

potrebnega nadaljnega zbiranja in razvrščanja pred uporabo v papirnicah.

V povezavi z vsebino predhodnega standarda EN 643:2001 so izvedene spremembe glede na zakonodajo o odpadkih, modificirana je terminologija, klasifikacija je dopolnjena z novimi lastnostmi (nepapirne sestavine, neželene snovi).

Papir, karton in lepenka, primerni za recikliranje, so razvrščeni v pet osnovnih skupin in sistematično oštevilčeni s kodo (npr.: Vrsta papirja - EN 643 - 2 - 03 - 01), ki določa vrsto, opis in standardno oznako:

- ▶ Skupina 1: Navadne vrste (Ordinary grades),
- ▶ Skupina 2: Vrste srednje kakovosti (Medium grades),
- ▶ Skupina 3: Vrste visoke kakovosti (High grades),
- ▶ Skupina 4: Kraft vrste (Kraft grades),
- ▶ Skupina 5: Posebne vrste (Special grades).

Definicije

Papir, karton in lepenka za recikliranje: papir v kakršnikoli obliki, izdelan iz naravnih celuloznih vlaken; izdelki lahko vključujejo tudi druge sestavine, ki niso bile odstranjene v suhem postopku razvrščanja (premazi in laminati, spiralne vezi).

Izvor papirja za recikliranje: proizvajalec papirja zaprosi dobavitelja za izjavo o poreklu materiala v povezavi z nacionalnimi predpisi ali standardnimi zahtevami za papir in karton za recikliranje. Priporočena je uporaba Evropskega identifikacijskega sistema "European Recovered Paper Identification System" (2008). Papir in karton za recikliranje izvirata iz večstopenjskega sistema zbiranja, ki vsebuje samo material, ki je primeren za recikliranje. Ni dopustno, da se papirji pomešajo z drugimi vrstami. Papir z odpadka ni primeren za uporabo v papirni industriji.

Prepovedane snovi: snovi, ki predstavljajo nevarnost za zdravje, varnost in okolje, kot so medicinski odpadki, onesaženi izdelki za osebno nego, nevarni odpadki, organski odpadki, ki vključujejo živila, bitumen, toksičen prah in podobno.

Nepapirne sestavine: vsaka tuja snov v papirju, kartonu in lepenki za recikliranje, ki ni sestavni del izdelka in se lahko ločuje v postopku suhega razvrščanja, kot so: kovine, plastične mase, steklo, tekstil, les, pesek in različne sintetične snovi.

Papir, karton in lepenka, ki so škodljivi za proizvodnjo: opisane vrste so bile ponovno uporabljene ali obdelane na način, ki ni primeren za recikliranje in za izdelavo novih vrst papirja in kartona na standardnih proizvodnih napravah. Lahko povzročijo poškodbe na napravah oziroma njihova prisotnost povzroči popolno neuporabnost celotne količine proizvedenega papirja. Za deinking postopek recikliranja je uporaba vseh papirjev, ki vsebujejo rjava, nebeljena celulozna vlakna, neprimerna oz. je škodljiva.

Izdelki iz papirja, ki so primerni za deinking: primernost za uporabo v deinking postopku recikliranja je značilna za tiskane izdelke iz papirja. Postopek evalvacije oz. primernosti je opisan v Vrednotenju sposobnosti recikliranja tiskanih izdelkov – ocena sposobnosti za uporabo v deinking postopku odstranjevanja tiskarske barve (Assesment of Print Product Recyclability – Deinkability Score -User's Manual, provided by the European Recovered Paper Council: www.paperrecovery.eu).

Neželene snovi: snovi, ki niso primerne za proizvodnjo papirja in kartona in vključujejo sestavine, ki niso iz papirja; vrste papirja, ki niso usklajene z definicijo posameznih vrst; vrste papirja, ki so škodljive za proizvodnjo; izdelki iz papirja, ki niso primerni za uporabo v deinking postopku recikliranja.

Osnovno merilo je uporabnost papirnih izdelkov, ki so primerni za recikliranje. Pri upoštevanju tega merila je spremenjena angleška terminologija standarda EN 643 pri nadomeščanju izraza »Papir, karton in lepenka za predelavo – »Recovered paper and Board« z izrazom »Papir, karton in lepenka za recikliranje – »Paper and Board for recycling«.

Uvedena je nova klasifikacija posameznih vrst papirja, kartona in lepenke, ki upošteva direktivo o odpadkih 2008/98/ES: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:312:0003:0030:EN:PDF> in uvaja postopke in kriterije za določitev končnega odpadka (End-of-Waste, EoW), ki zahteva skladnost z EN 643

pri zagotavljanju celostne informacije o snoveh, ki so prenehale biti odpadki, in o izvajanju sistema spremljanja in vodenja kakovosti.

Definicije za »prepovedane materiale« in mejne vrednosti sestavin, ki niso iz papirja, zagotavljajo smernice in podpora uradnikom v carini in pri trošarinah, ki zahtevajo razlikovanje teh vrst surovin od odpadkov, v povezavi z nadnacionalno zakonodajo pri spremljanju in kontroli kakovosti posameznih pošiljk odpadnih snovi.

Primerjava s predhodnim standardom EN 643:2001 je prikazana v priporočilu CEPI: European List of Standard Grades of Paper and Board for Recycling, 2013

(http://www.cepi.org/system/files/public/documents/publications/recycling/2013/CEPI_EN%20643_brochure_FINAL.pdf).

Uporaba dokumenta SIST EN 643:2014 je priporočljiva na vseh nacionalnih ravneh, v vseh uradnih poročilih in pri vsakodnevem delovanju podjetij. Varuje kakovost pri oskrbi in nabavi papirja, kartona in lepenke primerne za recikliranje v papirnicah preko dostopnih virov surovin za papirno industrijo.

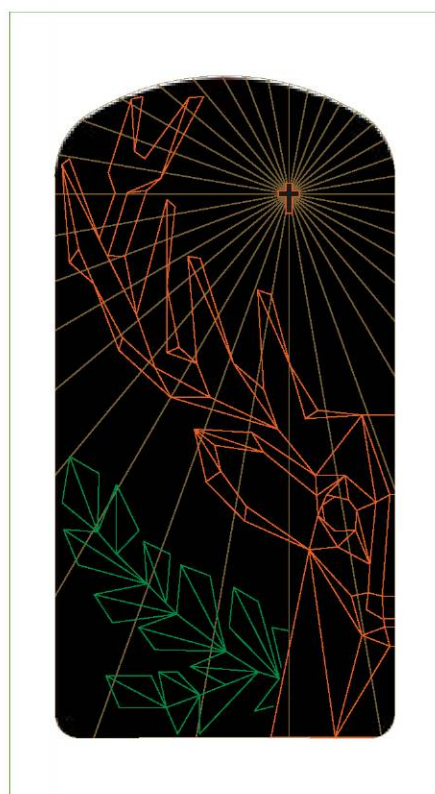
Marjeta Černič,
predsednica SIST, Tehnični odbor za vlaknine,
papir, karton in izdelke

RADI IMAMO PAPIR

WE LOVE PAPER

Papir je IN

The most famous herbal liqueur in the world just got more exciting with a limited 10,000-bottle series featuring a new label. The winning image was sought after by some 200 young designers, creating inspiring solutions for the limited label of a popular bitter liqueur. The winner was architecture student Domen Kalin, who became the first Slovenian to dress up the bottle of the most famous herbal liqueur in the world. The limited series is already available in stores.

2ndSkin, zmagovalna papirna etiketa Domna Kalina
2ndSkin – the winning paper label by Domen Kalin.

2ndSkin oblikovalski izziv

Prijubljeni zeliščni liker na slovenskih policah že navdušuje z omejeno serijo 10.000 steklenic v osveženi podobi. Na natečaju za novo papirnatno etiketo je sodelovalo 200 mladih oblikovalcev, ki so ustvarili navdihujoče rešitve za priložnostno etiketo priljubljene grenčice. Zmagovalec je Domen Kalin, študent arhitekture, ki je tako postal prvi Slovenec, ki je preblekel podobo najbolj znanega zeliščnega likerja na svetu.

Oblikovalski natečaj 2ndSkin je mladim oblikovalcem omogočil izjemno priložnost, da izkažejo svoj kreativni navdih in oblikujejo novo podobo papirne nalepke, ki krasi embalažo slavne »lovske« alkoholne pijače.

Na oblikovalski izziv se je prijavilo več kot 200 ustvarjalcev iz vse Slovenije. Zmagovalec bo za nagrado odšel na ogled tovarne ter obiskal Berlin, prejel pa je tudi 1.000 evrov denarne nagrade. Domen Kalin, sicer študent arhitekture, je na oblikovalskem natečaju sodeloval prvič. Kot bodoči arhitekt veliko dela z linijami, vseč mu je minimalističen slog, kar se vidi tudi v njegovi oblikovalski rešitvi.

Zmagovalec Domen Kalin.
Winner Domen Kalin